

L a ž.

Spisal Leonid Andrejev.

L

"Ti lažeš, vem, da lažeš!"
 "Kaj tako kričiš? Ali je treba, da naju slišijo?"

Tudi sedaj je lagala, kajti nisem kričal, nego sem govoril prav tih; držal sem jo za roko in govoril tih, tih, in ona strupena benda "laž" jezikala kakor majhna kačica.

"Ljubim te!" je nadaljevala ona, — "in ti mi moras verovati! Ali te to ne more preveriti?"

In poljubila me je. A ko sem jo hotel prijeti in objeti z rokami, je že ni bilo več. Ušla je iz poltemnega koridorja, in iznova sem hitel za njo tja, kjer se je pravkar zaključevala veselica. Kaj jaz vem, kje je bilo to? Dejala mi je, naj pride tja in prišel sem ter videl, kako so se sukalici pari vso noč. Nihče ni stopil k meni in ni izpogovoril z menoj; vsem tuj, sem sedel v kotu za godei. Prav name je bilo obrnjeno žrelo velike medene trombe, in iz njega je tulil nekdo, kakor da je tam zaprt, in vsaki dve minutni se je smerjal pretigrano in surovo: ho-ho!

Včasih se mi je približal bel, dehtec oblak: To je bila ona. Sam ne vem, kako se mi je znala laskati, ne da bi opazili to drugi. Za kratko sekundo se je dotaknila njena rama moje, za kratko sekundo sem videl, ko sem povezil oči, ajen beli vrat v izrezku bele oblike. A ko sem pogledal zopet kvíško, sem videl profil, tako bel, strog in odkrit, kakor obraz angela, zatopljenega v misli na gomili pozabljenega človeka. In videl sem njene oči. Bile so velike, željne svetlobe, lepe in pokojne. Črno zenico je obkrožal višnjev kolobarček, in kolikor sem tudi zri vanjo, bila je črna, globoka in nepredirna. Morda sem gledal vanjo le tako malo časa, da ni moglo utripiti sreči niti enkrat, toda nikdar nisem razumeval tako globoko in strašno, kaj je večnost, nikdar je nisem občutil s tako silo. S strahom in bolestjo sem spoznal, da je prešlo vse moje življenje kakor tanek žarek v njene oči, dokler se nisem zdel sam sebi tuj, prazen in brez moči — skoraj mrtve. Potem je šla zopet od mene in nesla je seboj moje življenje; in zopet je plesala z onim visokim, nadutim in lepim človekom. Vsako podrobnost sem premotril na njem: obliko njegovega obuvala, širokost visoko dvignjenih ramen, enakomerno kodorast razdeljenih las. In kakor da je vtišnil v steno s svojim neizrazitim pogledom, ki ni videl ničesar, zdel sem se sam sebi plosčenat in neviden očem, kakor stena.

Ko so začele ugašati sveče, sem sel k njej in sem rekel:

"Cas je editi. Spremim Vas."

Ona pa se je začudila.

"Saj pojdem z njim", in pokažala je na onega visokega in lepega človeka, ki pa ni gledal na nju. Odvedla me je nato v prazno sobo in me poljubila.

"Laž!" sem rekel tih, tih.

"Vidiva se se danes! Priti moras!" mi je odgovorila.

Ko sem odhajal domu, je gledalo izza visokih streh zeleno, mrzlo jutro. Na vsej ulici sva bila samo izvošček in jaz. Sedel je s sklonjeno glavo in zakritim obrazom, a za njim sem sedel jaz s sklonjeno glavo in si zavil obraz prav do oči. Izvošček je misil na svoje in jaz na svoje, in tam za debelimi zidovi je spalo na tisoče ljudi, in vsakdo je imel svoje sanje, svoje misli. Jaz sem misil nanjo in zdele se mi je, da so te mračno osvetljene stene že videle mojo smrter da so zato tako hladne in ravne. Ne vem, kaj je razmišljal izvošček. Ne vem, o čem so sanjali oni ljudje, skriti za zidovi. Pa tudi oni niso vedeli, kaj razmišljaj in kaj sanjam jaz.

Tako sva se vozila po dolgih in ravnih ulicah, izza streh pa se je vzdigalo jutro, a sicer je bilo vse naokoli nepremično in belo. Dehtec in hladen oblak se mi je bližal in prav v moje uho se je režal nekdo, ki je bil zaprt: ho-ho-ho!

II.

Lagala je. Prišla ni. Zaman sem že čakal. Sivi, enakomerno gosti polmrak se je spuščal s temnega neba in vedel nisem, kdaj je prešel mrak v večer in večer v noc; zdelo se mi je, da je bilo vse to ena sama dolga noč. Vedno z istimi koraki, enoličnimi in enako-

mernimi koraki dolgega pričakanja sem korakal semijnt. Ni-se se približal visoki hiši, ki je stanovala v njej moja ljubica, niti steklenim dverim, ki so rumenela pod železnim nadstreškom; z istimi enakomernimi koraki sem hodil na nasprotni strani semijnta, semijnta. Ko sem stopal na-prej, nisem odvrnil oči od steklenih vrat, a vračajo se, sem postjal čestokrat ter se obračal. In te-daj je zbadal sneg z ostrimi iglami moj obraz. Dolge so bile te igle in takto ostre ter mrzle, da so prodirevale prav do mojega sreca in ga ranjale z žalostjo in gnevem brezupnega pričakanja. Od svetlega severja do temnega juga je begal mrzel zrak, živigal preko oledenelih strel, švigel od tod, bičal moj obraz z ostrimi in majhnimi snežinkami ter butal nalahno ob šipe svetilk, ki je v njih od mraza trepetal osamljen rumen planen. In bilo mi je žal tega osamljenega planema, živečega leponci, in zdelo se mi je, da je na tej ulici konec vsega življenja. Tudi jaz odidem, in begale bodo samo snežinke po tem praznem prostoru in rumeni planemi bodo trepetali in pojemali tudi nadaljevan samoti in mrazu.

Cakal sem jo, a ni prišla. In zdelo se mi je, da sva slična drugi drugemu: samotna luč in jaz; samo da moja svtinka ni bila tako prazna. V tem prostoru, ki sem ga meril jaz, so se pojavili zdaj pa zdaj ljudi. Neshišno so vrščali za mojim hrbotom, veliki in izginjali nenadno kakor sivi strahovi za ostrim ogrom belega poslopja. In iznova so stopali izza oglja, dohitevili me in izginjali počasi v sivem prostoru, polnenem brezumnu plesočega snega. Zaviti, brezlični in molčeča; toda polje je blestelo v svojem tajnem svitu, kakor obraz mrtvega v mrazu. Samo ena sveča je gorela v veliki, toplo zakurjeni sobi, in v žarečem plamenu se je odražal bledi odvez mrtvega polja.

"Najsibo resnica še tako tužna, poznati jo hočem! Morda umrjem, če jo izvem, z boljše umreti, kakor ne poznati je! V tvojih poljih je blestelo v svojem tajnem svitu, kakor obraz mrtvega v mrazu. Samo ena sveča je gorela v veliki, toplo zakurjeni sobi, in v žarečem plamenu se je odražal bledi odvez mrtvega polja.

"Ubožek!" je rekla in položila roke na moje lase. — "Ubožek!"

"Usmilji se me!" sem prosil. — Saj hočem vedeti samo resnico!"

Gledal sem njen belo čelo, in zdelo se mi je, da je tam resnica, tam na tanko pregradio. In v blaznosti se mi je hotelo, razbiti to črepino, da bi zagledal resnico.

"In tvoje resnica!" je rekla in položila roke na moje lase. — "Ubožek!"

"Objemi me! Strah me je!"

In zopet tišina in zopet tih šepet, poln groze:

"Da, ubijem jo!"

Toda tožno so zrla name okna točno so pristavila:

"Nikdar je ne ubiješ, nikdar!"

Kajti orože v tvoji roki je prav tak alaž, kakor so laž njeni pojburi!

Davno so že izginile molčeče semečča, in ostal sem sam v mrzlem prostoru, sam z jezikom plamenom, ki so utripljali od mraza in obupa. Nedaleč v stoipu je začela biti ura, in njen otokovski glas je trepetal in plakal, bežec v vsemirje in izgubljajoč se v gneči brezumno se vrtečih snežink. Začel sem štetni udarce in zmesjal sem se: ura je bila petanjst. Stoip je bil star in tudi ura je bila stara; čeravno je kazala prav, je vendar bila netoščata, včasih tako dolgo, da je zeleni stari in sivi cerkovnik v zvonik in je zadržal rokami krčevito udarjanje kladevec. Komu so lagali ti tresoci se, starikovo otočni glasovi, ki jih je objela in zdušila ledena temat. Tako pomilovanja vredna in grda je bila ta

nepotrebitna laž!

S poslednjim lažnjivim udarem pa so se stresla steklena vrata in na stopnicah se je pojavila njegova visoka postava. Videl sem samo njegov hrbot, a vendar sem ga spoznal — saj sem ga videl še le včeraj — ponosnega in prezira-joga. Tudi njegovo hojo sem spoznal: bila je lažja in samoza-vestnejša kakor sinoči; tako sem stopal čestokrat tudi jaz skozi ta vrata: tako hodijo ljudje, ki so jih poljubljala pravkar lažnjiva ženska usta.

III.

Pretil sem in zahteval škripaje z zombi:

"Povej mi resnico!"

In z obrazom, hladnim kakor sneg, z začudenim dvignjenimi obrvimi, ki je pod njimi tako mirno in tajinstveno temnela zenica, me je vprašala:

"Kaj se ti laž?"

Vedela je, da je ne morem do-kazati laž, vedela je, da more razrušiti vso težko in ogromno stavbo mojih neprosten delujočih misli z eno samo besedo, še z eno lažjo. Cakal sem jo in prišla je, in prišla je iz njih ust, zavita v blesteče barve resnice, a temna v svoji globini:

"Ljubim te! Ali nisem vsa two-jah?"

Bila sva daleč zunaj mestja in v temna okna je gledalo sneženo polje. Nad njim je bila tema in okoli njega je bila tema, gosta, neprodirana in molčeča; toda polje je blestelo v svojem tajnem svitu, kakor obraz mrtvega v mrazu. Samo ena sveča je gorela v veliki, toplo zakurjeni sobi, in v žarečem plamenu se je odražal bledi odvez mrtvega polja.

"Ni treba!", sem kriknil, "ni treba nazivati me tako!"

"Ubogi človek!" je reklo so-čutno in brez vase zlobe, ker je bil pač debel in vesel.

"Ubogi človek!"

"Ni treba!", sem kriknil, "ni treba nazivati me tako!"

"Srečen sem! Srečen sem!"

In to je bila resnica!

z nogu na njeno telo in se zasmehal. To ni bil smer blaznega! Omenje! Smejal sem se zato, ker so dihale moje prsi prosti in lahko, ker je bilo v njih veselo, mirno in prazno, in je padel od sreca črv, ki ga je glodal. Sklonivši se, sem pogledal in njene mrtve oči. Ostale so velike, željne svetlobe in odprete, slične očem voščene punčike prav tako okroglo in motne, kakor da so pokrite s steklom. Dotikal sem se jihナルno s prsti, jih zapiral in odpiral, in ni me bilo nič straha, ker v oni črni neprodirni več živel demon laži in dvoma, ki je pil tako dolgo, tako požljivo moj kri...

"Laž!"

Ta podli šepet me je razkačil.

Bil sem z nogo ob kamen in kričal:

"Laž!"

In nalač sem se obrnil vstran, ker sem vedel, da bo odgovoril. In odgovorila je počasi iz globin brezdanega prepada:

"Laž!"

Stvar je — kakor vidite — ta, da sem se neusmiljeno zmotil. Ubil sem žensko, a storil laž ne-smrtno. Ne ubijajte ženske, do-kler niste iztrgali s prošnjami, trinjenči v ognjem resnice iz njene duše!

Tako sem raznišljal in hodeval v kletki poprečno iz kota v kot.

z njen odinev. Tako počasi in pridušeno, kakor da prehaja skozi tisoč let, in kakor da izgublja vsako minutu v svojem atomu one meglice nekaj svoje moči. Cutil sem, da tuli tam spodaj kakor veter, ki loči drevje, toda v moje uho je prihajal samo kakor grozen, kratek šepet:

"Laž!"

Ta podli šepet me je razkačil.

Bil sem z nogo ob kamen in kričal:

"Laž!"

In nalač sem se obrnil vstran, ker sem vedel, da bo odgovoril. In odgovorila je počasi iz globin brezdanega prepada:

"Laž!"

Tako se počasi iz globin brezdanega prepada:

"Laž!"

Ko so me zgrabili, sem se snejal, in ljudem, ki so me prijeli, se jde zdelo to strašno in divje. Nekateri so se obračali z gnušom od mene in odšli so v stran; drugi pa so šli z grožnjami in očitanju na ustnih naravnost proti meni, a ko so videli moj jasni in veseli pogled, so pobledeli njih obraz in ostali so kakor prikovani v zemljo.

"Blaznik!" — so govorili, in zdelo se mi je, da jim je ta beseda v tolakob, ker jih pomaga umeti zagonetko: kako sem mogel ubiti ljubice, ki sem jo ljubil in — snejati se. Samo eden — debel, ručičičen in vesel moj je imenoval drugače in to ime me je udarilo, da se mi je zatemnilo pred očmi.

"Povej mi resnico!"

"Oh, moj Bog! Saj je vendar laž! Tam je tema, tam je pustebka vekov in brezkončnosti in tudi nje ni tam in ni je nikjer. Toda laž je ostala; ona je nesmrtna. Čutim jo v vsakem atomu zraka in ko diham, prihaja slike in porečem plakaje:

"Povej mi resnico!"

"Oh, moj Bog! Saj je vendar laž! Tam je tema, tam je pustebka vekov in brezkončnosti in tudi nje ni tam in ni je nikjer. Toda laž je ostala; ona je nesmrtna. Čutim jo v vsakem atomu zraka in ko diham, prihaja slike in porečem plakaje:

"Povej mi resnico!"

"Oh, moj Bog! Saj je vendar laž! Tam je tema, tam je pustebka vekov in brezkončnosti in tudi nje ni tam in ni je nikjer. Toda laž je ostala; ona je nesmrtna. Čutim jo v vsakem atomu zraka in ko diham, prihaja slike in porečem plakaje:

"Povej mi resnico!"

"Oh, moj Bog! Saj je vendar laž! Tam je tema, tam je pustebka vekov in brezkončnosti in tudi nje ni tam in ni je nikjer. Toda laž je ostala; ona je nesmrtna. Čutim jo v vsakem atomu zraka in ko diham, prihaja slike in porečem plakaje:

"Povej mi resnico!"

"Oh, moj Bog! Saj je vendar laž! Tam je tema, tam je pustebka vekov in brezkončnosti in tudi nje ni tam in ni je nikjer. Toda laž je ostala; ona je nesmrtna. Čutim jo v vsakem atomu zraka in ko diham, prihaja slike in porečem plakaje:

"Povej mi resnico!"

"Oh, moj Bog! Saj je vendar laž! Tam je tema, tam je pustebka vekov in brezkončnosti in tudi nje ni tam in ni je nikjer. Toda laž je ostala; ona je nesmrtna. Čutim jo v vsakem atomu zraka in ko diham, prihaja slike in porečem plakaje:

"Povej mi resnico!"

"Oh, moj Bog! Saj je vendar laž! Tam je tema, tam je pustebka vekov in brezkončnosti in tudi nje ni tam in ni je nikjer. Toda laž

Razne zanimivosti.

Natakar in častnik. — **Vzrok** bur
nih prizorov v justičnem odseku
drž. zbara.

Nedavno je neki sodnik na Dunaju imel priliko sediti o tožbi nekega častnika proti nekemu natakarju. Častnik je namreč tožil natakarja zaradi razdaljenja časti, ker je natakar trdil, da se je častnik v prepriču že ujim poslužil iz razra "Schweinskopf". Častnik je namreč videl v predbabecivanju takih stvari razdaljenje časti. Omejni preprič je namreč nastal zaradi tega, če je častnik pri plačevanju dal bankovec za 10 ali 20 kron. Pri tej priliki je tudi reknel natakar: "Ni res, vi niste ničesar videli." To opazko, ki naj bi značila, da se je častnik nepošteno obnasal, je častnik istotako inkriminiral. Sodnik pa je pridel do prepričanja, da ni upravičen častnikova tožba. Sodnik je stal na stališču, da je častnik zares rabil izraz "Schweinskopf" in da opazka toženega natakarja: "To ni resica, vi niste ničesar videli," ni nikako predbabecivanje nepoštenega dela, temveč gola konstacija. V motivaciji razsodbe je izjavil sodnik, da je mogoče, da je padal izraz "Schweinskopf", ki pa "nosi na sebi pečat vojaške provenijence" in ki se ga ne sme računati "med zlo mišljene kot izraz iz vojašnice." Radi te opazke sodnikove prišel je od ministra ukor. Ministrstvo izjavlja, da ta opazka za motiviranje razsodbe ni bila potrebna, da ni ničesar odločila, da nima potrebe za takta in naposled, da vsebuje razdaljenje vojske. Deželno nadstolišče, ki je sodniku izročilo ukor, pa ga je še na lastno roko ukoril zaradi opazke, v kateri je sodnik izjavil, da je natakarjeva trditve "To ni resica" samo konstatiranje dejstva, kar ne znači nobenega napada "pa naj bo potem ena stranka častnik, druga natakar." To mesto, pravi vrhovo sudišče, bi moglo izostati. — Iz navedenega je razvidno, kako se spoštuje neodvisnost avstrijskih sodnikov. Radi te stvari je prišlo kot znano v justičnem odseku državnega zbara do burnih prizorov.

Slovanov nas je 150 milijonov.

Slovani so največji narod v Evropi. Tvorijo dobro tretjino vsega prebivalstva in zavzemajo izmed vseh narodov največji prostor na vsem svetu. Ako bodo trajali pravilni odnosaji, se število Slovanov podvoji v 40 letih. Germani se bodo podvojili v 100, Romani pa še v 300 letih. Vse tako kaže, da pripada bodočnost Slovanom. Anglež dr. Wachsburn pravi: "Latisko in nemško pleme je preživel svoj vek, a ni umelo izvršiti prave krščanske civilizacije, povzdigovalo je gmočne kriisti nad duševno, čestilo je bogata monarhija. Cakamo na prihod Slovanstva, da bi preredilo Evropo, da bi utrdilo pobratinstva vsega sveta. Slovensko pleme živi še svojo mladensko dobo. Kaj bo, ko doraste, v kakšni meri bo uresničilo svoje ideale in dalo boljši in dragoceniji razvoj civilizaciji — to pokaže doba prihodnosti, doba slovanska."

Večerno gimnazijo za delavce

otvorijo te dni v Požunu. Sprejeli bodo sto učencev delavskega stanu. Pouk bo trajal vsak dan od 7. do 9. ure zvečer in se bo vrnil v prostorih kralj. ogrske katoliške gimnazije. Učni red obsega: mažarski jezik, zgodovino, zemljepisje, prirodopisje, prvine pravopisna in ogrskega javnega prava, matematiko, algebro, risanje, poludni nauk o gospodarstvu in knjigovodstvo. Pouk bo breplaten.

Preganjanje židov na Ruskem.

Z dežele prihajajo vesti o velikem preganjanju židov. V Jekaterinoslavu so bili hudi izgredi.

Kakane so glasovnice v Italiji.

Pretekle državnozborne volitve v Italiji so bile prve na podlagi splošne volilne pravice. V tem volilnem boju so imele zlasti mnogo dela tiskarne in fotograf. Gotočo se še pri nobeni volitvi ni tiskalo toliko lepkov, okrožnic in letakov, kot letos. Za vsako kandidaturo je bilo naročenih povprečno 40,000 glasovnic, in ker je bilo kandidatov 1259, so v preteklih dneh natiskali raznih glasovnic 50,360.000. Po novi volilni pravici more imeti glasovnica v vrhu boljšega varstva volilne

svobode in tajnosti zaradi analfabetov mesto imena tudi sliko kandidata ali pa kako drugo lahko umljivo znamenje. Ako se pod sliko ali znamenje kandidata napiše ime koga drugega ali pa če pravemu imenu da po zakonu prevedan naslov, je glasovnica neveljavna. Tako je moral marsikak kandidat tri do štirikrat spremeni svoje listke, ker mu jih je ponaredila nasprotna stranka. — Večina kandidatov je smatrala za potrebno, da je pustila natiskati na glasovnice svojo sliko, seveda s kolikor mogoče prijaznim obrazom, in pripoveduje se, da so fotografije v tem oziru pokazali mnogo spremnosti. Mnogi kandidati so smatrali za primerno, da so svojim volilem dali natisniti svoje slike iz lepih preteklih časov, pač s skrito misijo, da bi še veljala kot "nadebndni" možje domovine. Gallo (slovenski Peterlin) si je izbral svoje znamenje podobno petelinu, njegov kolega Gallino pa kokoš, kandidat Tamborino pa je pustil natisniti bogen pod svoje ime. Najbolj rabljena znamenja so bile zastave vseh velikosti in barv. Odvetnik Tizzoni si je izbral zeleno zastavo, barvo upanja, drugi so se odločili z ozirom na značaj stranke za rdeče, nacionalne barve. Kandidat Valentino je pustil na svoje listke, enako kot najboljši stekljenice konjaka natisniti tri zvezde. Kandidatje prevratnih strank so si izvolili rdeče nageljne. Knez Potenziani, ki rad nastopa kot "ljudski kandidat", pa je pustil na svoje listke natisniti svoj knežji grb: zvezdo vrh stolpa. Kandidat Tosi, ki spada k kmečki zvezzi, si je izbral za svoje znamenje plug, nekdo drugi pa, ki menda še upa na kariero, divjačočega konja. Mnogi drugi pa so si izbrali za simbol grozdje, meče, sulice, lilije in razne druge evelthe ter razne druge znake, po katerih naj bi jih spoznali analfabetski volileci.

Aeroplán velikan za 15 oseb.

Iz Petterburga poročajo, da je inženir Sikorsky svoj aeroplán "Gigant" tako predelal, da bo z njim lahko 15 potnikov vozil. — Aeroplán tehta 3500 kg.

O te papige!

Iz Draždan se poroča ta-le dogoditev: Draždanske gospodinje imajo vsako sobo veliko pospravljanje. Ob tej priliki se sededa vse prestavi in tako se je zgodilo eno soboto v neki hiši, da je papagaj dobil začasno mesto v jedilni sobi blizu vrat. Vrata jedilnice, ki vodijo v vežo, so bila samo priprta. Kmalu nato stopi v vež premogar in zakliče: "Mlostna, ali potrebujete premoga?" "Tja!" se oglaši iz jedilnice. "Ali naj kar na dvorišče znamem?" — vpraša dalje premogar. "Tja!" je odgovor. Premogar znese premog na dvorišče in gre nato v kuhičko po denar. Hišna gospodinja ga debelo pogleda, nato pa gre v možovo sobo, kjer je papiga že zopet bila na svojem, navednem mestu ob pisalni mizi. "Ali si ti naročil premog?" vpraša moža. "Tja!" se točno oglaši papiga. Tako se je ptica sama izdala. Gospodar jezen in psujoč plača rāčun, papigo pa vzame iz kletke in jo na kazen potisne pod kanape. Kmalu nato se je tudi domači psiček nekaj pregrasil in ozlovil gospodarja brene pod kanape. Nato je bilo nekaj časa vse tihonja, kar se začujejo papigine besede: "Ali si tudi ti premog naročil?"

Profesor, ki napeljuje k umoru.

V Parizu je povzročila splošno začudenje arretacija profesorja Roquette, ki je obljubil dvema moškima 200 frankov, če umorita njegovo taščo in njeno prijateljico. Pokazal jima je tudi načrt dočasnega stanovanja ter rekel, da smeta vzet, kar jima je draga, samo pohištva naj ne poškoduje. K dogovorjenem sestanku na pokopalisku pa sta mladeniča povabila tudi policijo, ki je profesorja vtaknila pod ključ.

Bodočnost stavskih strojev.

V Berlincu so ustavnili društvo "Schnellsetzmashinen-Gesellschaft", ki hoče financirati novo iznajdbo avtomatičnega stavskoga stroja (Schnellsetzmashine). Ta stavski stroj ima znane prednosti pred dosedanjimi sistemmi, zlasti z ozirom na natančno delo. Novi stroj je deloma popolnoma neodvisen od delaveca, ki se ga poslužuje. Delo na tem stroju je namreč razdeljeno. One, kar je dosedaj delal stavec, na stavskih strojih, namreč tipkanje, se vrši

na posebnem stroju, na katerem se more delati kot na navadnem pisalnem stroju. Vse, kar pa preostane še za izvršitev stavka, izdelava novi stroj avtomatično, in sicer dvakrat do trikrat tako hitro kot da sedaj ter popolnoma neodvisno od delavcev. Samo za poznejše avtomatsko delo je potreben stavski stroj, medtem ko se neavtomatsko delo, tipkanje, opravlja na pisalnih strojih. Z ozirom na to nam obeta bodočnost, da bo n. pr. posamezni avtor svoje delo odškal ali pustil odškaliti na pisalnem stroju ter bo ta "rokopis" vrgen enostavno na stavski stroj, ki bo avtomatsko vliči črke in stavke.

Znamenit francoski zrakoplovec jezuit.

Svetovnoznan francoski grof Castillon de Saint Victoire, ki se svoj čas peljal v zrakoplovu iz Pariza v Kijev, je vstopil v jezuitski samostan v Canterburyju.

Trta, ki je dala do tri meterske stote grozdja.

Te dni so listi kakor o velikem edru poročali o trti v Gradeu, ki je obrodila 200 grozdov. Toda v Omišju imajo še vse drugega blagoslovjeno trto, ki je letos dala triki meterske stote grozdja. Trta raste na dvorišču gostilničarja Antona Kraljiča in je razpeta v latnik. Trta je "dunagrela" (domače belo grozdje) in so bili vsi grozdi izredno zdravi in polni.

Davek od tobaka

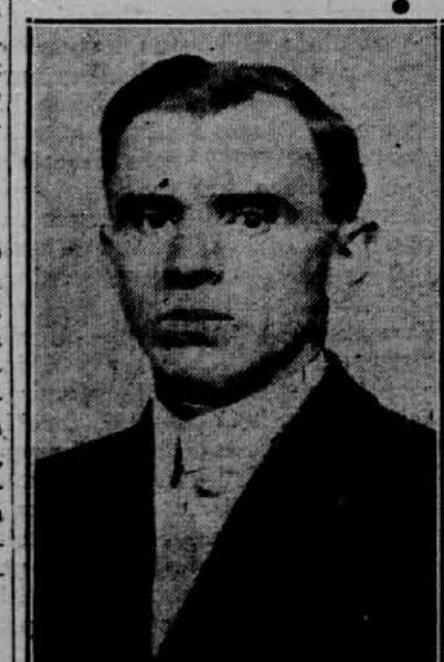
bo Srbija v novih krajih pobirala po starem turškem načinu, t. j. v obliki desetine, ki se pobere ob izvozu v inozemstvo. Ureditve tobačnega vprašanja v novih krajih bo sploh težavna, ker bi se ljudstvo najbrže le nerado spriznalo z monopolom, kakor je uveljavljen v Srbiji. Poklicani krogci se resno pečajo s to stvarjo in iščijo načina, ki bi kolikor toliko zadovoljil ljudstvo in državno upravo.

Izsledjeniški škandal.

Iz Krakova poročajo: Kakor se zdi, so se oblasti odločile, odločno nastopiti tudi proti drugim izseljeniškim družbam. Vsled rekvizicije dunajskoga kazenskega sodišča je tukajšnja policija izvršila hišno preiskavo v lokalnih krovskih Austro-American. — Zastopstvo Austro-American za Zahodno Galicijo ima špedicijsko tvrdko Goldlust in Ko. Solastnica te tvrdke ces. svetnika Sigmunda Resha so včeraj aretirali. Filialko, so zaprli, konfiscirali vse knjige in dokumente ter zapretali lokalne. Aretirali so tudi prokurista te tvrdke Zipperer in pa uradnika Benjaminja Silbermann. Vse tri so izročili kazenskemu sodišču. Tudi v lokalih Canadian družbe so izvršili novo revizijo. Ravnatelj te filialke dr. Gargas, je baje že pred par dnevi odpotoval. Aretirali so 16 bivših agentov Canadian družbe. Tudi v Črnovicah so izvršili hišno preiskavo pri tvrdki Sirecki. Konfiscirali so vse knjige in dokumente, pisarno uradno zaprl ter aretirali voditelja pisarne Kneperja in dva uradnika.

NAZNANILLO.

Rojakom v Gilbert, Minn., in okolici naznanimo, da je

Mr. LOUIS VESSEL

naš zastopnik, kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" ter izdavati za to večjavo potrdila. On nas zastopa v vseh poslih in zato ga rojakom vseh poslih v tem stroju je naznani.

S spoštovanjem
Upravn. "Glas Naroda".

Za smeh in kratek čas.**ZELO DU HOVITO.**

Izpravevalni profesor: "Gospod kandidat, kaj bi storili, če bi se kdo zvrnil s strehe večnadstropnega poslopja?"

Mlad medicince: "Najprej bi čakal, da bi priatel na tla.

SPOM INI.

"Oh, ljubi moj Kazimir! Ali se še spominjaš, kako sva se teh-le gozdih ter iskala gobe. Ali na smrt?!"

Kazimir (zelo sočutno): "O da; to so bili najlepši dnevi v mojem življenju."

Zadnje novice.

"Gotovo. To-le svilnato blago je videti zelo sveže in lepo. Moreš še nekoliko preveč. Ali bojim se, da zgubi na solnju svojo pravbo barvo."

"O, ne milostiva! V tem oziru ni treba strahu. Saj je ležalo nad dve leti v izložbi, a še niti za las ni spremenilo."

Zaman se je naučila.

"Moj Bog, ne bo ga. In naučila sam se nekaj tako lepih citatov o jeseni."

Premalo.

Gospod: Slišite, fijaker, jaz moram priti na vlak... Če me pravočasno pripeljete vam dam 50 vinarjev napitnine.

Izvošček: Če mi pa konj na potu pogine?

Gospod: Vam bom pa dal še 50 vinarjev več.

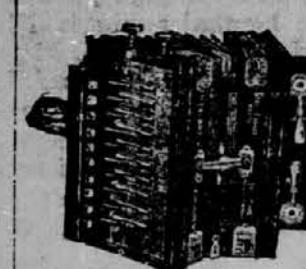
Pretrpko.

"Kaj ne, papa, da smeva z mano povedati prijateljicam, da pojemo letos v Riviero?"

"Ce se hočete blamirati, seveda!"

"Ali mami in meni nikakor ne gre Sredozemsko morje iz glasovnic?"

"Potem ji pa raje pripovedujete o velikanski povojni v vajinih možganih."

Slavne
Globe Gold Medal harmonike
od \$7 do \$52.
Izvrstne
ADOLPHUS HARMONIKE
od \$2 do \$28.
ITALIJANSKI IN DUNAJSKI INSTRUMENTI
od \$6 do \$38.
Vse to v **KRASNEM ILUSTROVANEM CENIKU**. Zastonj po pošti.
Columbia Grammofon Co.,
171 Washington St.,
New York, N. Y.

KRASNO DARILLO.

Kako vsako leto, tako tudi letos razpošlje svetovno znana lekarna

PARTOS v New Yorku

več tisoč krasnih kotedarjev za leto 1914 na svoje odjemalce. Vsakomu, kateri naroči za \$1.00 **PARTOLA**, občeznanega in od najboljih zdravnikov priporočenega sredstva za

čiščenje krv in želodca ter redno stolico,

ali katerega drugega zdravila, odpšljemo z obratno pošto poleg zdravila tudi omenjeni kolegar popolnoma zastonj in poštno prosto.

Ako bolujete od: kašja, reumatizma, glavobolja, na želodcu, neredni stolici, slabem spavanju, trganju po udih, srbenju kože, zobobilju, očeh ali ušesih, ledicah, jetrih i. t. d. ali na kakšni tajni bolezni ter ste že zastonj trošili denar za zdravila, pišite takoj v materinskem jeziku ter pismu priložite \$1.00 ter ga naslovite na:

THE PARTOS PHARMACY,

160 -- 2nd Ave.,
New York, N. Y.
in z obratno pošto vam odpšljemo potrebita zdravila. - Slovenski ceniki se pošilj

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
 Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Veletin, Minn., Box 641.
 Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
 Pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
 Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 106.
 Zaupnik: ALOJS VINKAT, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 920 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOJS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 533.
 MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 - 7th St.
 PETER SPEHAR, Kansas City Kans., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZINSK, Burdina, Pa., Box 128.
 FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
 MARTIN KOCHEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eller Ave.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošljivave na glavnega blagajnika Jednote.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Reparski umor. Iz Sežane počajo k temu umoru sledče: Po-kojnejca voznika Škerjance sta napadla bržkotne dva roparja. Mož je bržkotne spal na vozlu, ko ga je eden roparjev udaril z nekim težkim orodjem po glavi. Nato sta ga odnesla morilec v skrit jarek, kjer sta ga oropala. Denarja pri njem nista dobila veliko, ker je izročil Škerjane izkuipilo za seno še v Trstu sinu svojega gospodarja, ki se je odpeljal z drugim vozom domov. O roparskih morilecih nimajo dosedaj se nobene sledi. Gotovo pa je, da sta moralna vedeti, da ima Škerjane denar, bodisi da sta to izvedela v Senožečah in sta ga na cesti počakala, ali pa sta ga videla v Trstu in sta mu sledila.

ŠTAJERSKO.

Napad. Dne 26. okt. je 29letnegu posestnikovega sina Franceta Jakopina iz Studenega, okraj Lož, ko je šel okoli 10. ure zvečer domov, zavratno napadel na občinski poti med Glinom in Studenem neki človek ter ga s kolom tako udaril po glavi, da se je nezavesten zgrudil na tla. Ko se je Jakopin čez nekaj časa zavedel, se je splazil do kmečke hiše, od koder so ga spravili domov. Jakopin ima razbito lobanjo, izgubil bo bržkone popolnoma sluh in tudi morebiti bo več okreval. Dejanja je sumljiv neki 29 letni fant, s katerim je poprej popival v neki gostilni. Orožništvo je osumljeno aretovalo in izročilo sodišču.

500 krov zgubila. Posestnica Helena Perne iz Podbreza je nedavno v neki trgovini v Kranju nekaj kupovala. Pri tem ji je ponevedoma padel iz košare na tla krov, v katerem je imela spravljenih 5 bankovcev po 100 krov. Zavitek je pobral neki majhen starejši mož, ki se je istočasno nahajjal v trgovini in nato takoj odšel. To je videl mož Permetove, a ker je mislil, da je zavitek prazen in da ga je žena sama proč vrgla, se ni dalje brigal za to. Dotični mož je majhne postave, kakih 50 let star, ostrega pogleda, že precej osivelih las, priznanih brh in slabih zob. Z njim je bila vitka ženska, ki je tedaj kupila vrčo otrobov in jih vlečeni v neko krčmo, kjer sta imeli konj in voz.

Konj ga brenil v glavo. 11letnega sina Franca Pristavega je domače žreve v hlevu tako brenil v glavo, da mu je izbilo vse zgornje in spodnje zobe in preklalo ustnice. Prepeljali so ga v dejelno bolnišnico.

Konj odgriznil uho. 60letnemu delavcu Jakobu Trškanu v Zeleni jami je odgriznil konj, ko ga je okomatalo, desno uho. Iskati je moral zdravniške pomoći v dejelno bolnišnici.

Umrla je v dejelni bolnišnici v Ljubljani Elizabeta Lapajne, voda zelezniškega mojstra z Javornika, v starosti 59 let.

Umrla je na Kapljanovem pri Velikih Laščah Marija Skulj, rojena Hočevar, v 67. letu svoje dobe. Blaga pokojnica je bila mati ljubljanskega učitelja Frana Skulja.

Nenadoma je umrl 4. nov. zvezčer neki Janez Pajer, delavec pri Kranjski stavninski družbi, ki razširja jesenški kolodvor. Menjava je bil nekoliko preveč udan pijači. Ta alkohol!

leta kot poštar Mihael Tonšek. Mož je te dni izginil neznanom, medtem pa si je izvolil izposoditi iz pošte blagajne krog 12.000 K. Za dobrim prijateljem uradnih denarjev se je izdala tiralica. Oblasti pridno preiskujejo, v kaki obliki in meri je imel poželjeno do denarja, ki je bil last odpošiljateljev in e. kr. požete. Preden je prisel Tonšek v St. Peter, je služil kot oficijant pri pošti v Celju.

Nesreča. Pri premikanju tovornih vozov na ptujskem kolodvoru je zelezničar Breznik tako nesrečno padel, da mu je odtrgal obe nogi od telesa. Nesrečen je je nekaj ur umrl.

Zgora je pred nekaj dnevi v Grandou pri Sv. Lenartu v Sl. gor. viničarija posestnika Janeza Grilca. V viničariji ni nikdo stalovan.

Umrl je v Jarenini 77letni veteranc Boštjan Pehan; služil je še pod Radecikom.

Zaradi slabega šolskega izvestja sta v Mariboru neznanom kandidinom 14letna realna Friderik Kislich in Julij Godor.

Vreme. Dne 6. nov. je pričelo po dolgih tednih najlepšega jesenskega vremena deževjet. Topleta je zdatno padla. Po višjih gorah je padel sneg.

PRIMORSKO.

Kuga v Trstu. Kakor smo že poročali, je umrl na parniku "Šočna" revidenta, 3 leta. — Leka Dolenc, dinar, 35 let. — Ferdinand Vidmar, pristav južne železnice, star 45 let.

Držen tat — mrtvec? Te dni so pripeljali iz Zagreba Alojzija Struna, rojenega leta 1885 v Radovici. Tega je sodnija že dolgo česa zasedovala zaradi zelo držnih tativ. Lanko leto je prišel v roke pravice, a je iz metliških zaporov ušel. Struna je nepoboljšljiv in zelo nevaren tat. Ljudje tudi užibljejo, da bi morebiti bil na morile Cile Oovčjak na Tolstem vrhu — ker je baje po tolstovškem hribu se potepal.

STAJERSKO.

Na slovenski kmet in nemški denarni zavodi. "Slov. Gosp." piše: V zadnjem času se opaža na Sp. Štajerskem, zlasti v celjskem, slovenjebiškiškem in ptujskem okraju, kakšnih sredstev se poslužujejo naši narodni nasprotniki, da poveličujejo svoje nemške denarne zavode. V vsakem okraju imajo nastavljene svoje agitatorje, takozvane zaupnike, ki pridno lovijo vlagatelje in posojiromalec ter jih peljejo potem k nemškim advokatom, da jim napravijo tozadne posojilne prošnje, katere potem vlagajo seveda le v nemške denarne zavode. Mnogokrat se prigodi, da posojila v obči ne dobjajo, pač pa morajo plačati ogromne odvetniške stroške, ki so vedno večji, čim večja je posojilna svota. Najboljje pa občutijo to izkoriscenje tisti posojilnici, ki potrebujete večja posojila. Samoobsebi umevno je, da delajo to hranilice z našim slovenskim denarjem ogromne dobičke, katere potem porabijo izključno le za nam skrajno škodljiva nemška bojna draštva, kakor sta Šulferaju in Šidmarka. To je tisti narodni greh, za katerega se še večina skesa takrat, ko je že prepozno. Evo vam en slučaj, iz katerega je razvidno, kako neprimerno postopajo neka tene mene hranilice, zgolj radi narodnega nasprotsva. Neki kmet je kupil v Studenicah pri Poljčanah večje posestvo s pekanjo. Na tem posestvu je bila pa vknjižena neka nemška hranilica z zneskom 1000 K v ostanku po 835 K 2 v. na prvem stavku in so bile obresti plačane celo do 1. januarja 1914. Ker je pa ta mož kot zaveden Slovenc odstopil na neke nemške zavarovalnice, pri kateri je imel prejšnji posestnik zavarovana svoja poslopja proti požaru ter pristopil k Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, v kar je bil popolnoma upravičen, mu je ta hranilica takoj odpovedala posojilo, kljub temu, da je bila vknjižena na prvem stavku in so bile obresti plačane do 1. januarja 1914 in da je posestnik najmanj 20krat toliko vredno. S tem mu je povzročila seveda ogromne nepotrebitne stroške. To je zlosteno, pa vendar resnično dejstvo, iz katerega lahko posnamemo strankarsko zagrizenost nekaterih nemških denarnih zavodov, ki bogate od našega slovenskega prebivalstva. Enakih slučajev bi lahko navedli na stotine, toda naj zadostuje za danes samo ta.

Nepočten poštar. Pri Sv. Petru pod Sv. gorami je služil nad tri

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. K. Universal, Ind. Z omenjenim listom se nočemo spuščati v nobeno polemiko.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Petra in Pavla št. 15 J. S. K. J. v Pueblo, Colo., naznanjam, da bode prihodni mesec dne 13. decembra volitev novih uradnikov. Zato prosim vse člane, bivajoče v Pueblo, da se seje polnočtevno udeleži. Pri tej priliki se bo volil nov odbor za leto 1914. Člani, ki se seje ne udeleži, plačajo 50c kazni. Ta je bilo sklenjeno na zadnji sejne 16. nov.

Z bratskim pozdravom (29-11-1-12) Odbor.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Jožeta št. 29 J. S. K. J. v Imperial, Pa., se naznanja, da se bo vršila prihodnja društvena seja dne 21. dec. 1913 točno ob 1. uri popoldan. Tem potom se pozivajo vsi člani, da se seje polnočtevno udeleži. Pri tej priliki se bo volil nov odbor za leto 1914. Člani, ki se seje ne udeleži, plačajo 50c kazni. Ta je bilo sklenjeno na zadnji sejne 16. nov.

Z bratskim pozdravom (29-11-1-12) Odbor.

NAZNANILO IN PRIPORO-

ČILO.

Podpisani naznanjam rojakom, da sem odprl novo prodajalno svežih in suhih cvetličnih vinarjev ter se tem potom najtopleje priporočam slavnemu društvu in posamezniku za nabavo svežih in suhih cvetličnih vinarjev in šopkov o prilici pogrebov, veselje in svatov.

Uverjen sem, da budem cenjeni občinstvu vsestransko posrednik, ker sem v tej stroki že iz starega kraja dobro izvežban. Naznanjam, da bom izdeloval najbolj moderne vence in šopke v splošno zadovoljnosten.

Ob priliki društvenega naročila dam znaten popust. Vsako prvo naročilo naredim za polovično ceno.

Slavnemu občinstvu se priporočam v blagoheten poset in klicem: "SVOJI K SVOJIM!"

IGNAC SLAPNIK,

4017 St. Clair Avenue,

med 40. in 41. cesto,

(28-29-11) Cleveland, O.

Kje je moja sorodnica JOHANA NOVAK? Doma je iz Knežaka. Pred devetimi leti je dosegla v Združene države in se baje nahaja nekje v Ohio. Slišal sem, da se je omogočila z nekim po imenu Matija. Za njegovo naslov bi rad zvedel nje sorodnik podobec Obada. — Anton Slavec, 14806 Thomas Ave., Collinwood Sta., Cleveland, Ohio.

Z bratskim pozdravom Josip Merhar, tajnik.

NAZNANILO.

Društva "Jasna Poljana" štev. 10 S. D. P. Z. pozivlja svoje člane k redni seji dne 7. decembra 1913, katera se bude pričela ob 1. uri popoldan. Na dnevnem redu je več važnih točk in volitev odpora za leto 1914, zato se morata seje vsak član udeležiti. Izvzeti so le bolniki, ki ne morejo iz postelj in drugi vzroki se ne upoštevajo. Kedor se ne udeleži, se bode z njim postopalo, kakor se je sklenilo na zadnji redni seji dne 2. novembra 1913.

Torej, bratje, na svodenje dne 7. decembra!

John Stritar, tajnik.

Rad bi zvedel, kje je moj brat IGNACIJA VEVAR. Zadnje pisimo mi je pisal iz Elkins, W. Va. Prosim cenjenje rojake, ako kdo ve, kje se nahaja, naj mi naznamen njegov naslov, za kar mu bom zelo hvaljen in dobi \$1 nagrade. Sporočati mu imam žalostno novice o smrti pojedne matere. — Frank Vevar, P. O. Box 34, Lorain, Ohio.

Kje je moj prijatelj ALOJZIJ KOPRIVEC? Letos meseca maj je bil v Leadville, Colo., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Doma je iz Dolenjskega. Prosim cenjenje rojake, če kdo ve o njem, da mi pošreči. — Frank Zajec, Box 332, Evert, Minn. (29-11-3-12)

Rad bi zvedel, kje se nahaja KRIST. TENCE. Pred dvema letoma je bil tukaj v Lead City, S. Dak., in sedaj ne vem, kje je. Prosim cenjenje rojake, ako kdo ve, da je tudi škof dr. Kahn preveč spuščal v industrijska podjetja, ki pravijo, da mi ga naznamen, za kar mu bodo zelo hvaljeni, ali pa naj se mi sam oglaši. — John Zupet, Box 576, Lead City, S. Dak. (29-11-3-12)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srečem naznanjam sodelnikom prijateljem in znancem žalostno vest, da mi je dne 21. novembra neizprosna smrt odzvela prejubljeno ženo. Ob 7. uru zjutraj ji je ugasnila luč življenja. Ranjko smo pokopali dne 23. novembra. Zapustila mi je pet nedorasilih otrok, katerim je bila daleč, da je segel celo po premozju knezoškofije, ko mu je zmanjšalo svojega denarja, samo da je rešil začasno zavožena klerikalna podjetja. To je prišlo seveda na dan in takrat se je ustavila velika akcija za sanacijo, katere akcije se je udeležila cela škofija. Dr. Kahn je uvidel, da je njegovo stališče nevzdržljivo in je resigniral. Dr. Kahn je star 74 let in živi sedaj v samostanu Taborberg pri opatu Bonifaciju. Ekerju, ki je tudi njegov kurator.

Aretirani izseljeni. V Trbižu so aretilirali 7 izseljencev iz Hrvatske, ki še niso izpolnili svojih vojaških dolžnosti. Izseljeni so priznani, da so bili namenjeni v Ameriko, nočejo pa povedati, s katero družbo so napravili pogodbo.

SLOV. BRIVCI, POZOR!

Iščem izvežbanega slovenskega

brivca, ki je zmožen nekoliko angleškega jezika. Določno stalno za poštenega človeka. Plača po dovoljenju. Pisati na naslov:

Peter Popit,

P. O. Box 257, N. Chicago, Ill.

(29-11-3-12)

Waukegan, Ill.

Zahvaljuji mož

Mat. Ogrin in pet otrok.

V ZALOGI

imamo importirane slovenske grafofone plošče in vse vrste grafofome, istotako tudi ure, večnice ter vse v stroku spadajoče predmete. Zahtevajte cenik!

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nizin življenja.

Spisal Eugene Sue. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

"Zena, molči! — Jaz Te ne razumem! Lojzika da sprejme tek denar — Lojzika!"

"Ne zase, ampak za nas!"

"Molči, Ti pravim. Mene trese ob Tvojih besedah."

"Kaj pa sem rekla slabega?"

"Nič."

"No, zakaj si se pa bal, da..."

Morel seže tedaj svoji ženi v besedo rekoče: "Bojim se tega, kar že tri mesece opažam. Kadarkoli pride Lojzika domov ter me poljubi, se zardi —

"Iz veselja, ker Te vidi."

"Ali pa iz sramu. Tudi je vedno žalostnejša."

"Ker vidi, da smo mi oddnedodne nesrečnejši. Kadar se pogovarjava o notarju, pravi ona, da ji nič več ne žuga s tvojim zaporom."

"Zakaj pa ne grozi več? Kaj? Lojzika na pove tega in se zardi, kadar mene poljubi. Lahko je dekletu, če jo zapodi gospodar iz svoje hiše, ker se mu noč udati, le radi svoje dekliske sramljivosti in časti. Ali tisočkrat hujše je če pravji svoji dekli: 'Vdaj se, ali pa dam zapreti Tvojega očeta'. Kajti on dobro ve, da živi celo družina ob zaslužku tega očeta."

"Pomislis, Morel! Na mizi imaš diamante. In le z enim se rešiš notarja. Potem pa gre najina hči svobodno iz njegove hiše", de Magdalena počasi.

"Kaj pomaga, če ponovit te besede tisočkrat? Resnica je le to, da če bi bil bogat, bi ne bil reven", ji odgovori Morel z bolestnim usmehom.

Poštene je bilo temu možu tako prirojeno, da mu niti na misel ni prišlo, kam merijo besede njegove žene, ki jo je beda že popolnoma strla.

"Moramo se vkloniti usodi", nadaljuje nesrečni mož bolestno. "Srečni so tisti, ki morejo ščititi svoje otroke pred mrežami podlžnih pohotnežev. In kdo varuje deklico iz revnih slojev!! Nihče."

Tedaj se začuje močno trkanje na vrata.

XI.

Obsoda.

Brusilec gre začuden odpirat.

Dva moža vstopita.

Prijevale bil velike in sloke postave, in prostaški obraz mu je bil že popolnoma pobakrenel. V roki je imel debelo, težko palico. Na glavi je nosil starodenav klobuk in oblečen je bil v blatno, zeleno suknjo. Mož je slišal na ime Malikoren.

Njegov tovarš je bil majhne postave, debelega života in še past na levo nogo. Obraz mu je bil tudi sirov. Oblečen je bil v obliko, ki je pričala jasno o gospodarjevi grobosti in površnosti. Ta človek se je nazival Bordin.

"Fuj! Kako smrdi tu po revščini in smrti!", de Malikoren ter postoji na pragu.

"Seveda, po vijoliceh zaman hlasta", odvrne Bordin z zaničevalnim usmehom. Nato se približa Morelu, ki je strmel vanj z veliko nevoljo.

"Kaj hočete?" vpraša brusilec trdo. Kajti nesramnost teh dveh prisilcev ga je razjarila docela.

"Hijeronim Morel!" vpraša Bordin.

"To sem jaz."

"Brusilec dragih kamnov?"

"Tudi to sem jaz."

"Gotovo?"

"Se enkrat, jaz sem. Moja potrežljivost je skoraj pri kraju. Kaj hočete? Govorite, ali pa se poberite iz sobe."

"Prijatelj, to so revnejši od cerkvene misi. Slavnih uspehov ne bova tu doživelva", de Malikoren svojemu tovaršu.

"Fuj! Taka nesnaga! Seveda tam, kjer bi se dalo kaj opraviti, odlete ptički iz kajbice, taka-le zalega pa se drži liki klošč svojega brloga."

"Seveda. Saj taki ljudje si nič bolj ne žele kakor zapora, ker se jih mora preživljivati notri."

"Uprnik ima vendar več škode, kakor je pa vsa ta revščina vredna. Pa to je njegova stvar."

"Ce bi ne bila pijana", povzame Morel besedo nejevoljno, "bi skoraj jeza popadla človeka. Tako je se poberita!"

"Glej, glej!" odvrne kazajo s žaljivim usmehom telesno pokvarjenega Morela. "Ta-le poahljene je pravi tepec. On misli, da hočeva ostati v tej luknji, kamor bi jaz še svojega psa ne dal rad zapreti."

"Moj Bog!" zavpije Magdalena, ki se je bila tako prestrašila, da ni mogla doslej spregovoriti nobene besede. "Pokliči vendar pomoč!" Mogče sta lopova! Pazi na diamante!"

"Ce se mi takoj ne pobereta, pokličem stražnika", de Morel.

Otroci so jeli jokati in blažna storka je vstala s svojega leta.

"Tisti, ki ima pravico poklicati policijo, smo midva z mojim tovaršem. Ali ste čuli, gospod grbec?" odgovori Bordin.

"Ker nama mora pomagati, da Vas odpeljeva seboj, če bi ne hoteli iti prostovoljno z nama", pristavi Malikoren. "Res je, da nimava mirovnega sodnika seboj. Če si pa želite, je namah tu. Bordin, pojdi ponj!"

"Jaz — jaz naj grem v zapor!" vzkljukne Morel poparjeno.

"Da, v Clichy."

"V Clichy!" ponovi s topim pogledom rokodelec.

"Zaradi dolgov v lukujo, če hočete boljšega pojasnila", odgovori Bordin.

"Vi — Vi — notar — Moj Bog, moj Bog!" vzdihne Morel ter sesede na stolu v dve gubi, ne da bi še kaj spregovoril.

"Midva sva služabnika trgovskega sodišča. — Ste razumeš?"

"Morel! Meniča Lojzikinega gospodarja! Izgubljeni smo!" zakriči Magdalena s pretresljivim glasom.

"To je oisoda", de Malikoren potegnjivi polo papirja iz žepa. Prečitavši že skoraj cel akt, katerega se ni skoraj nič razumele, povzdigne proti koncu svoj glas ter bere: "Sodišče obsega torek gospoda Morela, da plača gospodu Jakobu Ferrandu, notarju v Parizu, sveto v znesku trinajsto frankov z obrestmi vred od dneva morebitnega ugovora. Obenem se ga obsoja tudi na povrnitev stroškov. V slučaju, da ne poravnava dolga, se ga odvede v zapor."

Izdano v Parizu, dne 13. septembra 1838.

"In Lojzika? Lojzika?" krči kakor blazen, ne da bi poslušal čitanje. "Kje je ona? Je-li šla od notarja? Saj me vendar daje v zapore! — Kje je Lojzika, ljudje božji! Povejte mi, kaj je z njo?"

"Kdo je ta Lojzika?" vpraša Bordin.

"Pusti! Naj govor!" poseže Malikoren brutalno v besedo. "Ali ne vidiš, da se mu mesha? Naprej", pristavi še ter stopi k Morelu. "Naprej, da se prej izkopljemo iz tegu mrtvaškega smradu. Človek bi se še okužil v tej bezmici."

"Morel, no pojdi! Brani se", zakliče Magdalena na vse grlo. "Ubij ta nesramneža! — Oh, ti si števa. Ti se hočeš dati odpeljati, Ti hočeš zapustiti nas —"

"Kar podomače, gospa", de zančljivo Bordin; "ali će Vaš mož le roko dvigne zoper mene, je po njem —"

Morelovim mislim je bilo torišče Lojzika, zato ni slišal teh besed. Namah se mu razvedri lice in bridko veselje se razlije po njem.

"Lojzika je šla iz notarjeve hiše", zakliče veselo. "Z luhkim srečem grem v zapor." Pogledavši pa spet okoli sebe pristavi: "Ali kdo bo skrbel za mojo ženo in njeno mater in kdo bo preživil moje otrokove? V ječi mi ne bodo doli diamontov v delo misleč, da sem obsojen radi slabega življenja! Ali hoče notar na vsak način smrt cele moje družine?"

"No, ali oo kmalu konec tem litanjam", mu seže Bordin v besedo.

"Mož, oblei se, in pojdim!"

(Dalje prihodnjič.)

A 157/13

NAZNALNIK.

Tem potom naznanjam vsem o-nim članom društva sv. Barbare postaja št. 80 v Tercio, Colo., ki imajo potni list, katerim je čas že ali pa boste v kratkem potekel,

da pišejo na spodnji naslov za ponoviti istega. Ravnotako naj mi pišejo vsi člani, ki žele prestopni list.

Obenem pa tudi poročam, da v novembru je bilo za vsakega dan pri tem sodišču javi in zglaša za dediča, ker bi se sicer zapušča obravnavala le z zglašivimi dediči in z njemu postavljenim skrbnikom Jožetom Vrh iz Dolenjega Zemona št. 2.

Z bratskim pozdravom Frank Krebs, tajnik.

P. O. Box 145, Universal, Ind.

(26-29-11)

UGODNA PRILINKA

za Slovence, ki želi kupiti posestvo v stari domovini. Posestvo je v lepem kraju v vasi Gredenje pri Beli Cerkvi. Dobra poslopja, dobre njive, lep velik travnik, vinograd, zasajen z novimi trtanji, kjer je tudi zidana klet za vino. Zraven pripada še 2 joha hoste in vse se skupaj drži. Kedor izmed rojakov želi kupiti, naj piše po podrobnosti:

Thomas Muhiel, 610 Broadway, Joliet, Ill. (26-29-11)

HARMONIKE

bodisi kakor nekoli vrste izdelujem in popravjam po najnajih cenah, a delo trepočno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo posije, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravak vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor kdo zahteva brez nadaljnega vprašanja.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62nd St., Cleveland, O.

431 parnikov 1,306,819 ton
Hamburg-American Line.

Največja parobrodna družba na svetu.

Regularna, direktna, potniška in eks-presa progna med:

NEW YORKOM in HAMBURGOM,
BOSTONOM in HAMBURGOM,
PHILADELPHIO in HAMBURGOM,
BALTIMOREM in HAMBURGOM

oskrbljena z največjimi parnikom na svetu.
"IMPERATOR",
919 čevljiv dolg, 50,000 ton.

in v velikimi poznanimi parnikih:

Kaisers Ang. Victoria, America, President Grant, Cleveland, Cincinnati, Philadelphia, Boston, Mass., Pittsburgh, New York, Graf Waldersee, Prince Adalbert, Prince Oskar, Rosario, Salamanca, Arcadia in Barcelona.

Najboljši ugodnosti v medkrovju in tretjem razredu.

NIZKE CENE.

Izvrsta podrobna poznitev za potnike.

Za vse podrobnosti obrnite se na:

Hamburg-American Line,
41 Broadway, New York City
ali lokalne agente.

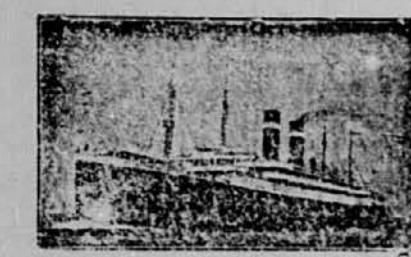
POJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ-

VEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNICK.

RED STAR LINE.

(Plovitva med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potem poštih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

CROONLAND
12,768 ton

VADERLAND
12,617 ton

LAPLAND 18,604 ton

Kratka in udobna pot na potnikov v Avstrije, na Ugarsko, na Slovensko, Hrvatsko, na Galicijo, kajti med Antwerpom in imenimi delzeli jе dvojna direktna železnička cesta.

Posebno se želi skrbeti za udobnost potnikov medkrovja. Trejt arzd obotaji od malih kabim za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljnje informacije, eene in vožne listke obrniti se na RED

RED STAR LINE

No. 8 Broadway
NEW YORK.
54 State Street.
BOSTON, MASS.
1319 Walnut Street,
PHILADELPHIA, PA.
115 South Avenue,
SEATTLE, WASH.

13 Main Street,
WINNIPEG, MAN.
219 George Street,
SAN FRANCISCO, CAL.
1215 So. 3rd Street,
MINNEAPOLIS, MINN.
31 Hospital Street,
MONTREAL, CANADA.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ-

VEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNICK.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.
(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta
do HAVRE, PARIS, ŠVICE, INOMOSTA in LJUBLJANE.
Poštni Ekspres parnikov so:
LA PROVENCE "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "FRANCE"
na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka